

Асоціація аспірантів-юристів

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ПРАВОВІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ:
РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ»**

23-24 травня 2014 р.

м. Харків

УДК 340(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43
П 68

П 68 «Правові реформи в Україні: реалії сьогодення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (м. Харків, 23-24 травня 2014 року). – Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2014. – 140 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія Асоціації аспірантів-юристів не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Правові реформи в Україні: реалії сьогодення», які містять дослідження з загальнотеоретичної юриспруденції та з основних галузей права і юридичної науки: міжнародне, адміністративне, фінансове, конституційне, цивільне, господарське, кримінальне та трудове.

УДК 340(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФЛОСОФІЯ ПРАВА	
СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ	
Білик В. I.....	7
ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ТІНЬОВОЇ НОРМОТВОРЧОСТІ	
Зуєва О. С.	9
ЮРИДИЧНА ЕТИКА ЯК ВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ	
Когутич А. М.....	12
ЄВРОПІТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Шаталіна А. В.....	14
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО	
НЕОБХОДИМОСТЬ СОГЛАСОВАННЯ	
СУДЕБНОЇ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСКОГО СУДА ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА С УКРАЇНСЬКОЮ СУДЕБНОЮ СИСТЕМОЮ	
Глушко С. В.	17
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПОЛІТИКИ	
СВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНИХ СТАНДАРТІВ ВИРОБНИЦТВА	
Качурінєв В. Л.....	19
НАПРЯМ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВництва ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
ПРАВОВА ПРИРОДА ФОРМЕННОГО ОДЯГУ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	
Бакал В. П.....	23
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ЗВІТНОСТІ В ОНОДАТКУВАННІ	
Васильєва А. О.	25
ПРАВОВА ПРИРОДА ПРИНЦИПУ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА	
Жукова Є. О.	27
АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	
Касеміна Ю. О.	30
ДО ПИТАННЯ ВЗАСМОДІЇ ОРГАНІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ З ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Кравченко І. О.....	32
ПОВНОВАЖЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	
Масяйкіна К. Г.	34
ПРОБЛЕМИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШΤІВ	
Сидоренко О. В.....	37
РЕВОЛЮЦІЯ ТА РЕФОРМИ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ ТА ВІДМІННОСТІ	
Сокольвак Ю. Ю.	39
ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВА В ПЕРІОД РЕФОРМ	
Сокольвак Ю. Ю.	41

РОБОТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: ДЕЯКІ НЕДОЛІКИ ТА ЇХ ПРИЧИНІ	
Сокольвак Ю. Ю.	42
ЗВЕРНЕННЯ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН	
Стакура І. Б.	44
ДІЯЛЬНІСТЬ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ БЕЗ ЛІЦЕНЗІЇ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ДЕЛІКТ	
Трандафілова І. В.	46
ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ СИСТЕМИ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ЗАКОРДОННИМИ СПРАВАМИ УКРАЇНИ	
Ясунік Л. І.	48
НАПРЯМ 4. ЦІВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	
ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ	
Вінницук Р. І.	51
ЩОДО ПИТАННЯ ДОГОВІРНОЇ ПРИРОДИ ВІДНОСИН З ДОНОРСТВА ТА ТРАНСПЛАНТАЦІЇ	
Грамма С. Г.	54
АГЕНТСЬКИЙ ДОГОВІР: ПИТАННЯ ВІДМЕЖУВАННЯ ВІД СУМІЖНИХ ДОГОВОРІВ	
Денисенко В. Р.	56
ПІЛЮБНИЙ ДОГОВІР В УКРАЇНІ: ПРАВОВА ПРИРОДА ТА СПРИЙНЯТТЯ СУСПІЛЬСТВОМ	
Дмитренко Г. В.	59
СПОСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ ГРІНМЕЙЛУ В КОРПОРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	
Довга Л. М.	61
ДО ПИТАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РИНКУ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Дунаєва А. В.	63
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗНОРЯДЖЕННЯ ЖИТЛОМ ЙОГО ВЛАСНИКОМ	
Зайцев А. Ю.	65
СПЛДКУВАННЯ ЗА ПОЛОЖЕННЯМИ РИМСЬКОГО ПРАВА ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	
Курач К. С.	68
ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АКЦІОНЕРОМ ПРАВА ВИМАГАТИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ	
Кучерук Н. С.	70
ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ ВІДВІДАЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТИВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Максимов С. І.	72
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУлювання У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВель ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ СС ТА УКРАЇНИ	
Марцева І. С.	74
ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	
Наїдко Л. В.	76
СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	
Павлюк В. С.	79

МИРОВА УГОДА В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ: ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДАННЯ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	
Петросян А. М.	80
НОВЕЛІ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БАНКРУТСТВО	
Пітюренко А. В.	82
ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦІВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ НАЗЕМНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ	
Романчук М. М.	85
СУДОВИЙ ПОРЯДОК ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТИВНИХ ЦІВІЛЬНИХ ПРАВ	
Рудик В. В.	87
ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	
Селіванова А. С.	90
КОМЕРЦІЙНА КОНЦЕСІЯ ЯК СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Селіванова А. С.	92
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ	
Дубас А. П.	93
К ВОПРОСУ О СУБ'ЄКТАХ ХОЗЯЙСТВОВАННЯ В СФЕРЕ РЕСТОРАННОГО ХОЗЯЙСТВА	
Сорокина Т. Б.	96
ОСОБЛИВОСТІ ПІДСТАВ ПРИПЛІНЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛІКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ОБ'ЄКТИ ПАТЕНТНОГО ПРАВА	
Супрун О. В.	98
ПРОБЛЕМИ ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ В УКРАЇНІ	
Федорчук К. Ю.	101
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ СПАДКУВАННЯ ПРАВА НА ЧАСТКУ В СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ ТОВАРИСТВА З ОБМежЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНОСТЮ	
Фірсанова В. Д.	103
НАПРЯМ 5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИНам У СФЕРІ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМАТИКИ	
Осташевська О. А.	106
НАПРЯМ 6. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА	
ПРОБЛЕМИ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕНИІ НА ПІДСТАВІ УГОД	
Вербановський В. В.	108
ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕЗАКОННОГО ВИДОБУВАННЯ ВУГІЛЛЯ	
Ревенко О. І.	110
ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	
Чухрасв Д. А.	112

Література:

1. Неврегульовані питання адміністративно – деліктного характеру у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху / О. С. Чижик // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2013. – № 2(8) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n2/13cosbdr.pdf>.
2. Гуржій А.В. Відповідальність за адміністративні проступки проти безпеки дорожнього руху як об'єкт наукових досліджень / А.В. Гуржій // Адміністративне право і процес. – 2012. – №1(1)– с.56 – 65.
3. Визначення поняття «Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху» / Ю.С. Коллер // Академія адвокатури України. – 2010. – №9 (4'2010) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aaau.edu.ua/e-journal/2010-4/10kysbdr.pdf>.

ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ З ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Кравченко І. О.

кандидат юридичних наук,

старший викладач адміністративного та інформаційного права
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

Повноцінна розбудова України як сучасної демократичної, правової держави не можлива без встановлення між владою та громадськістю надійних та ефективних партнерських відносин. Особливого значення питання взаємодії влади з громадськістю набувася у сфері формування та реалізації соціальної політики, яка являє собою комплекс заходів, який охоплює різноманітні напрями соціальної сфери суспільства і здійснюється державними та громадськими організаціями з метою підвищення добробуту й надання соціального захисту різним верствам населення [0, с. 657]. Однією з ланок механізму держави, що займається питаннями реалізації даної політики є Пенсійний фонд України. Він являється центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики України. Пенсійний фонд України входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики з питань пенсійного забезпечення та ведення персоніфікованого обліку надходжень від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [2].

Що стосується засобів масової інформації, то відповідно до Закону України «Про інформацію» під ними слід розуміти засоби, призначенні для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації [3]. При цьому, у Законі України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» встановлено, що під друкованими засобами масової інформації (пресою) в Україні розуміються періодичні і такі, що продовжуються, видання, які виходять під постійною назвою, з періодичністю один і більше номерів (випусків) протягом року на підставі свідоцтва про державну реєстрацію [4]. А в Законі України «Про телебачення і радіомовлення» закріплено, що аудіовізуальна інформація – це будь-які сигнали, що сприймаються зоровими і слуховими рецепторами людини та ідентифікуються як повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також коментарі (думки) про них, що передаються за допомогою зображень та звуків. Також у останньому законі записано, що аудіовізуальний (електронний) засіб масової інформації слід розміти як організацію, яка надає для масового приймання споживачами аудіовізуальну інформацію, передану у вигляді електричних сигналів і прийняту за допомогою побутових електронних пристрій [0].

Необхідність взаємодії органів Пенсійного фонду України із засобами масової інформації прямо та опосередковано передбачається рядом нормативно-правових актів, основним серед яких є Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», відповідно до якого ЗМІ мають право висвітлювати всі аспекти діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані надавати засобам масової інформації повну інформацію про свою діяльність через відповідні інформаційні служби органів державної влади та органів місцевого самоврядування, забезпечувати журналістам вільний доступ до неї, крім випадків, передбачених Законом України «Про державну таємницю», не чинити на них будь-якого тиску і не втручатися в їх виробничий процес. Засоби масової інформації можуть проводити власне дослідження і аналіз діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати їх оцінку, коментувати. Розрив чи змішування змісту офіційної інформації, що оприлюднюється, коментарями засобу масової інформації або журналістом не допускається [0].

Отже, по-перше взаємодія Пенсійного фонду України із засобами масової інформації відбувається шляхом надання першим другим для оприлюднення відповідних даних про діяльність ПФУ, стан і особливості функціонування пенсійної системи в Україні з метою задоволення інформаційних потреб громадян та юридичних осіб з цих питань. При цьому ініціатором проведення таких публічних консультувань та роз'яснень органами ПФУ через засоби масової інформації можуть бути як перші (ПФУ), так і представники других (ЗМІ).

Як правило, у системі органів влади співпраця зі ЗМІ покладається на їх відповідні Інформаційні служби (інформаційні управління, інформаційно-аналітичні підрозділи, прес-служби, прес-центри, управління і центри громадських зв'язків, прес-бюро, прес-секретарі та прес-аташе з відповідним апаратом), які збирюють, аналізують, обробляють та оперативно надають інформацію про діяльність цих органів у повному обсязі засобам масової інформації, крім випадків, передбачених Законом України «Про державну таємницю» [0]. У структурі центрального апарату Пенсійного фонду України проведення зазначененої роботи покладається на Департамент організаційно-інформаційної роботи та господарського забезпечення. Його головним завданням, окрім іншого, є організація та забезпечення управлінської діяльності, діловодного, забезпечення практичної реалізації державної інформаційної політики у сфері реформування пенсійної системи, підтримка позитивного іміджу Фонду, ефективної взаємодії Фонду із засобами масової інформації та забезпечення зв'язків з громадськістю, доступу до публічної інформації.

Право на висвітлення діяльності Пенсійного фонду України мають як державні, так і недержавні засоби масової інформації. До перших, тобто державних ЗМІ, належать засоби масової інформації, засновниками (співзасновниками) яких є органи державної влади або органи місцевого самоврядування і які повністю або частково утримуються за рахунок державного або місцевого бюджетів. Так, наприклад, Пенсійний фонд України видає відомчі видання: газету «Пенсійний кур'єр» та журнал «Вісник Пенсійного фонду України».

Недержавні засоби масової інформації висвітлюють діяльність органів ПФУ на умовах, передбачених в укладеній між цими органами і редакціями засобів масової інформації угоді. Якщо така угода не укладена, то редакція недержавного засобу масової інформації має право самостійно, відповідно до законодавства України, висвітлювати діяльність органів ПФУ, визначаючи у своєму статуті джерела фінансування витрат на це висвітлення.

Порядок висвітлення діяльності ПФУ у аудіовізуальних та друкованих засобах масової інформації визначається Законами України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», Інструкцією про порядок обліку, зберігання та використання документів, справ, видань та інших матеріальних посібників інформації, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю

держави, в Пенсійному фонді України та його органах, затверджені постановою правління Пенсійного фонду України від 27.06.2002 року № 11-1 та Переліком відомостей, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави, в Пенсійному фонді України та його органах, затвердженому наказом Пенсійного фонду України від 03.10.2002 року № 80.

По-друге, взаємодія ПФУ зі ЗМІ реалізується через можливість участі представників останніх у громадських консультативно-дорадчих органах, які створюються та функціонують при органах ПФУ. Так, відповідно до вищезгаданої Постанови КМУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» до о складу громадської ради можуть бути обрані представники підприємств засобами масової інформації [0].

Отже, співпрацюючи зі ЗМІ, органи ПФУ таким чином реалізують у своїй діяльності принципи гласності, прозорості та відкритості. Взаємодія зі ЗМІ є потужним інструментом, який з одного боку дозволяє органам Пенсійного фонду України впливати на свідомість громадян та формувати певні аспекти їх світогляду, а з іншого – надає у розпорядження громадськості додаткові можливості здійснення її представниками контролю за законністю та ефективністю роботи органів ПФУ. Крім того завдяки співпраці зі ЗМІ, ПФУ не тільки передає певну інформацію учасникам суспільних відносин про свою діяльність, але й отримує можливість відслідковувати зміст масових комунікацій, що стосуються сфері його (ПФУ) відання.

Література:

1. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за ред. Ю. В. Кобасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.
2. Про Положення про Пенсійний фонд України: Указ Президента України від 06 квітня 2011 № 384/2011 // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384/2011>
3. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992 р. – № 48. – ст. 650.
4. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – ст. 1
5. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – ст. 43
6. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 № 539/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 49. – ст. 299

ПОВНОВАЖЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Маслякіна К. Г.

студентка магістратури

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпропетровськ, Україна

Суб'єктами публічної адміністрації, під час виконання покладених на них обов'язків, приймаються різноманітні рішення, які викликають певні юридичні наслідки. Такі рішення у теорії адміністративного права прийнято називати формами державного управління, які (форми), у свою чергу, утворюють відповідний адміністративно-правовий інститут.

Зазначений інститут адміністративного права став предметом наукового вивчення таких вчених як В. Б. Авер'янова, Д. М. Бахраха, Ю. П. Битяка, Ю. М. Старилова та ін. Проте жоден з названих авторів не поставив під сумнів доцільність його (інституту) існування у сучасних умовах розвитку адміністративного права та правозастосованої діяльності. Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. На сьогодні майже усі підручники з адміністративного права містять розділ про форми державного управління. Так, Ю. М. Старилов під ними розуміє зовнішньо виражені ѹ юридично оформлені дії органу управління (або посадової особи), які здійснюються у межах його компетенції і тягнуть ѹ юридично визначені правові наслідки. Автор наділяє форми державного управління наступними ознаками: вони встановлені у нормативному акті; несуть у собі державно-владну природу; носять підзаконний характер, викликаний підзаконним характером повноважень органів управління та їх посадових осіб; у формах державного управління проявляється виконавчо-розпорядча діяльність. Форми державного управління, на думку автора, застосовуються органами виконавчої влади, які він називає органами управління публічної влади. Що ж стосується конкретних видів форм державного управління, то до них зараховуються: видання нормативних правових актів, видання ненормативних (індивідуальних) правових актів, укладення договорів, здійснення інших ѹ юридично значимих дій ѹ юридичного характеру на підставі закону або на підставі виданого правового акту управління, здійснення організаційних дій, виконання матеріально-технічних дій [1, с. 212, 216, 219].

У свою чергу Ю. П. Битяк формулою управління називає зовнішнє виявлення конкретних дій, які здійснюються органами виконавчої влади для вирішення поставлених перед ними завдань. Завдяки формам державного управління органи виконавчої влади здійснюють виконавчу і розпорядчу діяльність та на підставі діючого законодавства самостійно встановлюють обов'язкові правила поведінки (норми права) з питань, які віднесені до їх компетенції. До пайбільш розповсюджених форм державного управління автор зараховує видання нормативних актів управління, видання індивідуальних актів управління, проведення організаційних заходів, здійснення матеріально-технічних операцій [2, с. 136-139].

В. Б. Авер'янов форми державного управління визначає як відмінні за своїм характером та наслідками способи зовнішнього вираження діяльності органів виконавчої влади. Серед форм державного управління автор називає видання правових актів управління, укладання адміністративних договорів (угод), вчинення (здійснення) інших ѹ юридично значущих дій [3, с. 278].

Отже, з огляду на викладене вище, категорія «форма державного управління» розглядається зазначеними авторами з позиції управлінської діяльності органів виконавчої влади, а точніше виконавчо-розпорядчої діяльності, яка зводиться до прийняття ними рішень, які тягнуть за собою ѹ юридичні наслідки. Ключовими словами сформульованих вище визначень є поняття орган виконавчої влади та управління.

Проте на сьогоднішній день приймати рішення, які тягнуть за собою ѹ юридичні наслідки, можуть не лише органи виконавчої влади, але і органи місцевого самоврядування. Відповідно до ст. 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [4]. Отже, під час вирішення зазначених питань органи місцевого самоврядування приймають рішення, які тягнуть ѹ юридичні наслідки для осіб, яких вони стосуються. Таким чином, відносячи лише органи виконавчої влади до суб'єктів, які мають відношення до форм державного управління, автори тим самим зважують коло суб'єктів, які можуть брати участь у такому процесі.

Поряд з цим, не можна не згадати також і про категорію «управління», вживання якої на сторінках наукових праць з адміністративного права наводить на думку, що названі вище автори продовжують відстоювати ідею, які склалися свого часу у радянській науці адміністративного права, у межах якої адміністративне право визначалося як галузь права, що регулює суспільні відносини у сфері організаційно-владої (виконавчої і розпорядчої) діяльності органів державного управління, а в передбачених законом випад-